

Creșterea Limbii Românești

- fondată în anul 2013, odată cu Legea
ZILEI NAȚIONALE A LIMBII ROMÂNE

LUCIAN BURERIU

GENIUL CARE A SCOS LIMBA ROMÂNĂ DIN PENUMBRĂ

Am impresia că nu suntem preocupați în suficientă măsură de comentarea (prin prisma celor mai recente concepții, recepte și percepții) tuturor valorilor intelectual-artistice care au contribuit la crearea limbii române moderne ca instrument literar. Să fi intrat Arghezi în conul de umbră al unei usoare dizgrații? Arghezi nu e de vină dacă un imens spațiu tipografic s-a dedicat „problemei-Eminescu”; e bine că se discută, în fel și chip, dar uneori subiectul e scăpat de sub control, fie printr-o adulare albă, fără sinuozități, fie printr-o simfonietă a detractorilor. Tineretul studios din țară apreciază că Arghezi e...o carte scumpă, editorii explică: există urmași care pretind mulți bani pentru reeditări. Aparatul critic are alte preocupări: re-masterarea trecutului apropiat s-a atrofiat.

Într-o discuție despre limba română, cu „Zoom” pe virtutile ei literare, în plină eră a afirmării limbilor internaționale, nu pot lipsi Arghezi și mai recele-palid Ion Barbu, matematicianul. Sângele lui Arghezi este însă cald. Expresivitatea scrierilor sale este încă prima în top. Inegalată. Sper să nu sufere prea tare fanii (dacă mai există așa ceva) lui Blaga, dar (fac puțină literatură comparată?) așa-zisul său expresionism este mai mult un mit. Tânărul filosof a văzut la Viena ceva picturi de Kokoshka, însă primul război nu i-a imprimat unui poet român sentimentul înfrântului, dezastrul și tragedia asumate de expresionistii austrieci, perdanti. Blaga – un vag expresionist. Într-o Românie victorioasă și mare. Arghezi este, cel puțin pe o mare parte din operă, un veritabil post-expresionist. Desigur, în context social, un singuratic; n-a aparținut unui întreg curent, n-a avut colegi, constituind un front al tragediei umane, precum în țările distruse de învingători. Si-a avut propriul destin dramatic pe care și l-a trăit cu un rar, la gînta noastră, simț al tragicului. Dincolo de tematic, de frescă murală de un mare inedit expresiv în peisajul bălțat al liricii noastre din acea epocă, poetul impune regulile unui nou joc în poezie, aruncând în derizoriu clișeele și inventând din nou o limbă ca un fagure de (f)miere. După maresalul rimelor și verbului revoluționare, este o prostie, impietate și lipsă de profesionalism să mai rimezi substantiv cu substantiv, verbe la gerunziu și alte „facilități” de versificație. Prin violență și expresivitate limba literaturii argheziene s-a îndepărtat de posibilitatea traducerii; dar a invitat româna pe piscurile accesibile doar fortei marii inovații. Mediocritățile literare se folosesc de aceeași limbă precum crainicii de televiziune. Trăind un secol mediocru, ne vom ascunde prin stufărișul memoriilor și comentariilor, ferindu-ne de lecția drastică a genialului Arghezi. Si numai el mai poate demonstra cum că limba română nu este pe cale de a se desființa și că e de o mare forță și expresivitate. Calități ce-i conferă vitalitatea necesară supraviețuirii între limbile utilizate de alte genii, de pe alte coordonate geografice. Arghezi nu ne-a creat o limbă „compatibilă” și ușor vandabilă, ci una a unei cetăți inexpugnabile. Dacă avem nevoie de o personalitate distinctă, să apelăm la Arghezi-service!